

Bjørn Olsen

**Flyktninger og arbeidsmarkedet
4. kvartal 2004**

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the various research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, desember 2005
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-6905-9 Trykt versjon
ISBN 82-537-6906-7 Elektronisk versjon
ISSN 0806-2056

Emnegruppe

06

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå/228

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	:
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	(.)

Sammendrag

Bjørn Olsen

Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal 2004

Rapporter 2005/39 • Statistisk sentralbyrå 2005

I alt 33 650 flyktninger bosatt etter 1986 var registrert som sysselsatte i 4. kvartal 2004. Disse utgjorde 46,5 prosent av flyktninger totalt som bosatte seg etter 1986, en andel omtent på nivå med 4. kvartal året før. I hele befolkningen lå sysselsettingen på 69,3 prosent i 4. kvartal 2004 og blant innvandrere 56,6 prosent. Det har ikke vært nevneverdig endring i noen av disse sysselsettingstallene det siste året.

Av de 46,5 prosent sysselsatte flyktningene utgjorde selvstendig næringsdrivende 2,0 prosentpoeng. I hele befolkningen var denne andelen 5,0 prosent og blant innvandrere totalt, 3,8 prosent.

Flyktninger fra Chile og Kroatia hadde de høyeste andelene sysselsatte, begge grupper med nesten 65 prosent sysselsatte. Flyktninger fra Sri Lanka og Bosnia-Hercegovina lå også på et høyt nivå med respektive 64 og 60 prosent sysselsatte. Lavest andeler hadde flyktninger fra Somalia og Afghanistan med henholdsvis 27,6 og 28,4 prosent sysselsatte.

Blant flyktninger totalt hadde menn en sysselsetting på 50,1 prosent og kvinner 41,8 i 4. kvartal 2004. I hele befolkningen var disse tallene respektive 72,5 og 66,0 prosent og blant innvandrere i alt henholdsvis 61,1 og 52,2 prosent.

Det var høyest sysselsettingsprosent i Akershus med en andel på 53,4 prosent i 4. kvartal 2004. Men også andre fylker lå tett opp til dette nivået som for eksempel Sogn og Fjordane og Finnmark, som hver hadde en andel sysselsatte flyktninger på 51 prosent. Lavest andel sysselsatte hadde flyktninger bosatt i Nord-Trøndelag med 32 prosent.

Hotell- og restaurantvirksomhet er en av de næringsgruppene der flyktninger har en tendens til overrepresentasjon i forhold til hele den yrkesaktive befolkningen. I alt var 10,5 prosent av de yrkesaktive flyktningene sysselsatt i denne næringen kontra 3,3 prosent blant sysselsatte totalt. I næringsgruppen rengjøringsvirksomhet er denne overrepresentasjonen enda større. Vi finner 0,8 prosent av alle sysselsatte innenfor denne næringsgruppen, mens de sysselsatte flyktningene hadde en andel på 6,7 prosent.

Flyktningene hadde en registrert ledighet på 8,8 prosent (i prosent av befolkningen 16 - 74 år) som lå 3 prosentpoeng over den registrerte ledigheten for innvandrere totalt i 4. kvartal 2004. I hele befolkningen lå den registrerte ledigheten på 2,5 prosent. Ledigheten for flyktninger gikk ned med 0,7 prosentpoeng fra 4. kvartal 2003. Flyktninger fra Somalia og Irak hadde høyest registrert ledighet i 4. kv. 2004 på ca. 11 prosent i begge grupper.

Målt i prosent av befolkningen hadde flyktninger en andel deltakere på arbeidsmarkedstiltak på 3,8 prosent kontra 2,1 prosent blant innvandrere i alt. I hele befolkningen var deltakerandelen på 0,6 prosent. Flyktninger fra Afghanistan hadde høyest andel deltakere med 7,2 prosent.

Flyktninger hadde høyere bruttoledighet (registrert ledige pluss deltakere på tiltak) enn innvandergruppen totalt, 12,6 kontra 7,9 prosent. I hele befolkningen lå bruttoledigheten på 3,1 prosent. Det var flyktninger fra Somalia og Irak som hadde de høyeste andelene bruttoledighet med henholdsvis 16,6 og 16,2 prosent. Lavest bruttoledighet finner vi blant de fra Chile og Bosnia-Hercegovina med respektive 8,5 og 9,0 prosent.

Prosjektstøtte: Arbeidet er utført som et oppdrag for Kommunal- og regionaldepartementet

Abstract

Bjørn Olsen

Refugees and the labour market. 4th. quarter 2004

Reports 2005/39 • Statistics Norway 2005

33 650 refugees (Of the refugee population settled after 1986) were registered as employed in the 4th. quarter of 2004. These people constituted 46.5 per cent of this refugee population between 16 and 74 years of age, which was almost unchanged compared to 4th. quarter of 2003. In the entire Norwegian population 69.3 per cent were employed, and this level was also stable during the last year.

Refugees from Chile and Croatia had the highest rates of employed persons at about 65 per cent in each group. Also refugees from Sri Lanka and Bosnia-Hercegovina had a high level of employment at 64 and 60 per cent respectively. The lowest rates were recorded among refugees from Afghanistan and Somalia at 27.6 and 28.4 per cent respectively. The duration of residence in Norway explains to a large degree these differences in employment. Among refugees from Afghanistan and Somalia we find a large portion of new-comers in Norway as opposed to the more established groups from Chile and Sri Lanka.

Among refugees in total men had an employment rate of 50.1 per cent and women 41.8. In the entire population these figures were 72.5 and 66.0 per cent respectively and among immigrants in total, 61.1 versus 52.2 per cent.

Employed refugees are overrepresented within hotels and restaurants. 10.5 per cent of the employed refugees worked within this industry group versus 3.3 per cent among employed in total. Within industrial cleaning this overrepresentation was even higher, 6.7 per cent among employed refugees versus 0.8 per cent among employed in the employed population as a whole.

8.8 per cent of the refugee population (aged 16 to 74 years) were registered as unemployed in the 4th. quarter 2004, while this figure in the entire population was 2.5 per cent. Among immigrants in total the registered unemployment rate was 5.8 per cent. Refugees from Somalia and Iraq had the highest rate at about 11 per cent, in each group. There has been a small decrease in the unemployment rate among refugees at 0.8 percentage points.

3.8 per cent of the refugee population participated in ordinary labour market schemes (job programmes) in the 4th. quarter 2004. Immigrants in total had a participation rate at 2.1 per cent. In the entire population this participation was 0.6 per cent. Refugees from Afghanistan had the highest rate at 7.2 per cent.

The gross unemployment rate (registered unemployed + participants on ordinary labour market schemes) was higher among refugees compared to immigrants in general, 12.6 per cent versus 7.9 per cent in the 4th. quarter of 2004. In the Norwegian population as a whole the gross unemployment rate was 3.1 per cent. Refugees from Somalia and Iraq had the highest gross unemployment rates at 16.6 and 16.2 per cent respectively, while refugees from Chile and Bosnia-Hercegovina had the lowest rates, 8.5 and 9.0 per cent respectively.

Acknowledgement: The work is financed by the Ministry of Local Government and Regional Development

Innhold

1. Innledning	9
1.1 Innhold i notatet.....	9
1.2 Definisjon av flyktning	9
1.3 Omfang på statistikken.....	9
1.4 Datagrunnlag	9
1.5 Om vurdering av tallmaterialet.....	9
2. Befolkningsstall.....	11
2.1. Flyktninger fordelt etter bosettingskull.....	12
2.2. Flyktninger fordelt etter alder og kjønn.....	12
3. Sysselsetting	14
3.1. Sysselsettingsprosent etter bosettingsår (flyktningkull).....	14
3.2. Sysselsatte etter fødeland	15
3.3 Sysselsettingsprosenter etter kjønn.....	15
3.4. Sysselsettingsprosenter etter alder	16
3.5. Sysselsettingen i fylkene	17
3.6. Sysselsatte flyktninger etter næringsgruppe.....	18
3.7. Sysselsatte etter arbeidstid.....	18
4. Registrert ledige og deltagere på arbeidsmarkedstiltak	20
4.1. Registrert ledige flyktninger etter fødeland	20
4.2. Flyktninger på arbeidsmarkedstiltak	21
4.3. Helt ledige og på tiltak ("bruttoledighet")	22
Vedlegg: Vedleggstabeller.....	23
Tidligere utgitt på emneområdet.....	31
De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter.....	32

Figurregister

2. Befolkningsstall

2.1. Befolknigen totalt og flyktingbefolknigen (bosatt etter 1986) 16-74 år etter alder. Prosent. 4. kvartal 2004 12

3. Sysselsetting

- 3.1. Sysselsatte i befolkningen, blant innvandrere og flyktninger bosatt etter 1986 etter utvalgte fødeland.
I prosent av befolkningen 16-74 år i hver gruppe. 4. kvartal 2004 15
- 3.2. Sysselsatte i alt, blant innvandrere og flyktninger etter kjønn og utvalgte fødeland. I prosent av personer i
alt 16 - 74 år i hver gruppe. 4. kvartal 2004 16
- 3.3. Sysselsatte flyktninger etter fylke i prosent av personer i alt 16-74 år. 4. kvartal 2004 17

4. Registrert ledige og deltagere på arbeidsmarkedstiltak

- 4.1. Registrert helt arbeidsledige og deltagere på tiltak som er flyktninger etter landbakgrunn samt arbeidsledige og
deltakere i alt og de som er innvandrere. I prosent av personer i alt 16-74 år i hver gruppe. 4. kvartal 2004 22

Tabellregister

2. Befolkningsstall

2.1. Flyktninger i alderen 16 - 74 år bosatt i årene 1987-2004 etter utvalgte fødeland. 4. kvartal 2003 og 2004.....	11
2.2. Flyktninger 16 - 74 år etter bosettingskull og utvalgte fødeland. 4. kvartal 2004	12
2.3. Befolkingen totalt og flyktningbefolkingen (bosatt etter 1986) etter kjønn og alder 16-74 år. 4. kvartal 2004	13

3. Sysselsetting

3.1. Sysselsatte i befolkningen, blant innvandrere og flyktninger bosatt etter 1986. Etter utvalgte fødeland. Absolitte tall og i prosent av befolkningen 16-74 år i hver gruppe. 4. kvartal 2003 og 2004	14
3.2. Flyktninger 16-74 år som er sysselsatte etter bosettingskull. Absolitte tall og i prosent av flyktninger i alt innen hvert bosettingskull. 4. kvartal 2003 og 2004	15
3.3. Sysselsatte i hele befolkningen, blant innvandrere og flyktninger etter alder. Absolitte tall og i prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2003 og 2004	16
3.4. Sysselsatte flyktninger etter fylke i prosent av personer i alt 16-74 år. 4. kvartal 2003 og 2004	17
3.5. Sysselsatte i alt og flyktninger som er sysselsatte etter avtalt arbeidstid pr. uke. Absolitte tall og i prosent. 4. kvartal 2004	18

4. Registrert ledige og deltakere på arbeidsmarkedstiltak

4.1. Registrerte helt arbeidsledige flyktninger etter utvalgte fødeland samt arbeidsledige totalt og de som er innvandrere. Absolitte tall og i prosent av befolkningen 16-74 år . 4. kvartal 2002 - 2004	20
4.2. Flyktninger som er deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak etter utvalgte fødeland samt deltakere totalt og de som er innvandrere. Absolitte tall og i prosent av befolkningen 16-74 år . 4. kvartal 2002 - 2004	21

Vedlegg

1. Sysselsatte etter flyktningstatus, sysselsettingsstatus, kjønn og landbakgrunn. Absolitte tall og i prosent av personer i alt 16-74 år. 4. kv. 2004	23
2. Sysselsatte i alt, sysselsatte innvandrere og flyktninger etter kjønn og utvalgte fødeland. Absolitte tall og i prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2003 og 2004	24
3. Flyktninger som er sysselsatte etter utvalgte fødeland og bostedsfylke. Absolutte tall. 4. kvartal 2004.....	25
4. Flyktninger som er sysselsatte etter utvalgte fødeland og bostedfylke. Prosent. 4. kvartal 2004	25
5. Sysselsatte i alt og flyktninger som er sysselsatte etter fødeland og utvalgte næringer. Absolutte tall. 4. kvartal 2004	26
6. Sysselsatte i alt og flyktninger som er sysselsatte etter fødeland og utvalgte næringer. Prosent. 4. kvartal 2004	27
7. Sysselsatte i alt og flyktninger som er sysselsatte etter fødeland og avtalt arbeidstid pr. uke. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2004	28
8. Registrerte helt arbeidsledige i alt og registrerte helt arbeidsledige flyktninger etter kjønn og utvalgte fødeland . Absolitte tall og i prosent av befolkningen 16-74 år. 4. kvartal 2002 - 2004.....	29
9. Deltakere i alt og flyktninger som er deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak etter kjønn og utvalgte fødeland. Absolitte tall og i prosent av befolkningen 16-74 år. 4. kvartal 2002 - 2004	30

1. Innledning

1.1 Innhold i notatet

I dette notatet presenteres arbeidsmarkedsstatistikk for flyktninger i alderen 16-74 år som var bosatt i Norge pr. 4. kvartal (november) 2004. Statistikken gjelder flyktninger registrert som sysselsatte, dvs. både som lønnstakere og selvstendig næringsdrivende samt helt arbeidsledige og deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak.

1.2 Definisjon av flyktning

En flyktning er i denne statistikken definert som en person med utenlandsk fødeland bosatt i Norge, som har fått innvilget opphold i landet som flyktning eller fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag. Familiegjenforente til disse personene blir også regnet som flyktninger.

Med flyktningkull mener vi flyktninger som ble bosatt i en kommune i en gitt periode.

1.3 Omfang på statistikken

Statistikken over flyktninger omfatter de som var registrert som bosatt i Norge pr. november 2004, og som hadde vedtak om bosetting i en kommune i perioden 1987-2004.

1.4 Datagrunnlag

Sysselsatte: Det foreliggende notatet baserer seg på den nye registerbaserte sysselsettingsstatistikken som publiseres årlig på SSBs websider. I tillegg til Riks-trygdeverkets Arbeidstakerregister er nå datagrunnlaget utvidet til å gjelde alle sysselsatte inkludert selvstendig næringsdrivende som hentes inn via selvangivelsesregistret. Dessuten innsamles opplysninger om mindre lønnstakerforhold som ikke er meldepliktige til Arbeidstakerregisteret, fra lønns- og trekkoppgaveregisteret. I tillegg er også vernepliktige og sivilarbeidere nå inkludert i statistikkgrunnlaget.

Registrerte helt arbeidsledige og deltakere på arbeidsmarkedstiltak bygger på data fra Aetats register over personer registrert som helt arbeidsledige eller på ordinære arbeidsmarkedstiltak ved arbeidskontorene.

Opplysningsene om hvem som er flyktninger er hentet fra *Utlendingsdirektoratets flyktningregister (FLYREG)*.

Opplysningsene om fødeland, kjønn, alder og bostedsfylke er hentet fra *Statistisk sentralbyrås Befolkningsstatistikkssystem*.

1.5 Om vurdering av tallmaterialet

Sammenligning av flyktninger med innvandrere i alt og alle bosatte

I denne rapporten gjør vi enkelte sammenlikninger mellom flyktninger og førstegenerasjonsinnvandrere i alt og hele befolkningen, i alderen 16-74 år.

Statistikken over førstegenerasjonsinnvandrere (heretter omtalt som innvandrere) omfatter alle som er definert som innvandrere, dvs. personer født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre uavhengig av hvilket tidspunkt man bosatte seg i Norge. Statistikken over alle bosatte i Norge omfatter hele befolkningen, uavhengig av tidspunktet de ble bosatt. Dette betyr at alle innvandrere/alle bosatte i den aktuelle aldersgruppen er med i datagrunnlaget, mens bare en gruppe av flyktningene (de som ble bosatt i en kommune en gang mellom 1987 og 2004) er med. Dette medfører at man ikke uten videre kan sammenligne tallene for flyktninger med tallene for innvandrere/alle bosatte. Det er sannsynlig at flyktningene som ble bosatt før 1987, i gjennomsnitt har en lavere arbeidsledighets- og tiltaksprosent og en høyere sysselsettingsandel, enn de som ble bosatt i 1987 og senere. Dette betyr at statistikken som her presenteres ikke gir et fullstendig bilde av arbeidsmarkedssituasjonen for alle flyktninger som er bosatt i Norge.

Konsekvenser av at enkelte grupper omfatter svært få personer

En del sysselsettings-, arbeidsledighets- og tiltaksprosenter er beregnet for svært små grupper i tabellene, noe som kan gi stor variasjon fra år til år.

Særtrekk ved flyktningene og ved statistikken som er utarbeidet

- i) Mange flyktninger, spesielt de helt nyankomne, er i en første tilpasningsfase til det norske samfunn og arbeidsmarkedet. I denne fasen er mange beskjeftiget med norskopplæring, og en relativt stor andel av flyktningene deltar på ulike arbeidsmarkedstiltak. Flyktningene er en prioritert gruppe i arbeidsmarkedspolitikken. De gis derfor fortrinnsrett til enkelte tilrettelagte tiltak for å bli bedre kvalifisert for arbeidsmarkedet.
- ii) Beregningen av botid for flyktninger i denne rapporten er ulik beregningen av botid for innvandrere i den ordinære arbeidsmarkedsstatistikken. Flyktningene er fordelt i kull etter hvilket år de ble bosatt i en kommune. I den ordinære arbeidsmarkedsstatistikken for innvandrere beregnes botid fra første registrerte oppholdsdato i Norge. Denne datoene vil representer et tidligere tidspunkt enn den datoene flyktningene bosetter seg i en kommune.
- iii) En del flyktninger (i hovedsak asylsøkere) har vært på statlig mottak i tiden før de ble bosatt i en kommune, mens andre flyktninger (i hovedsak overføringsflyktninger og familiegjenforeninger til disse) er blitt bosatt direkte i en kommune. Som en følge av dette har en del flyktninger en viss botid i Norge som ikke er registrert i statistikken, og denne botiden kan variere mellom flyktninggruppene. En flyktning med ett års beregnet botid i denne statistikken, kan derfor være registrert med for eksempel to års botid i den ordinære arbeidsmarkedsstatistikken for innvandrere. Vi har ikke gjort en kontroll av disse forskjellene, men det er grunn til å tro at de i en del tilfeller kan utgjøre ett eller kanskje to års beregnet botid.

Fordelingen på kjønn (tabell 2.3) viser en klar overvekt av menn i flyktingbefolkingen. Mens andelen menn og kvinner i hele befolkningen var noenlunde lik, dvs. 50,4 kontra 49,6 prosent, var fordelingen blant flyktninger totalt på 56,6 kontra 43,4 prosent. Ser vi på

aldersfordelingene, var det særlig stor mannsdominans blant flyktninger i aldersgruppen 40 til 54 år med 60 prosent menn og 40 prosent kvinner.

Tabell 2.3. Befolkningen totalt og flyktingbefolkningen (bosatt etter 1986) etter kjønn og alder 16-74 år. 4. kvartal 2004

	Befolkningen totalt			Flyktingbefolkningen		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3282342	1653899	1628443	72385	40959	31426
16-24 år	501016	255675	245341	17747	9764	7983
25-39 år	986455	499715	486740	29361	16455	12906
40-54 år	945649	481039	464610	20346	12244	8102
55-74 år	849222	417470	431752	4931	2496	2435
I alt	100	50,4	49,6	100	56,6	43,4
16-24 år	100	51,0	49,0	100	55,0	45,0
25-39 år	100	50,7	49,3	100	56,0	44,0
40-54 år	100	50,9	49,1	100	60,2	39,8
55-74 år	100	49,2	50,8	100	50,6	49,4

De kjønnsfordelte tallene viser mye samme tendens som totaltallene. Blant menn var det høyest andel med 30 timer eller mer pr. uke blant sysselsatte fra Bosnia-Hercegovina, Chile og Vietnam. I disse gruppene lå andelene på mellom 77 og 79 prosent. Sysselsatte menn fra Afghanistan hadde lavest andel med 43 prosent.

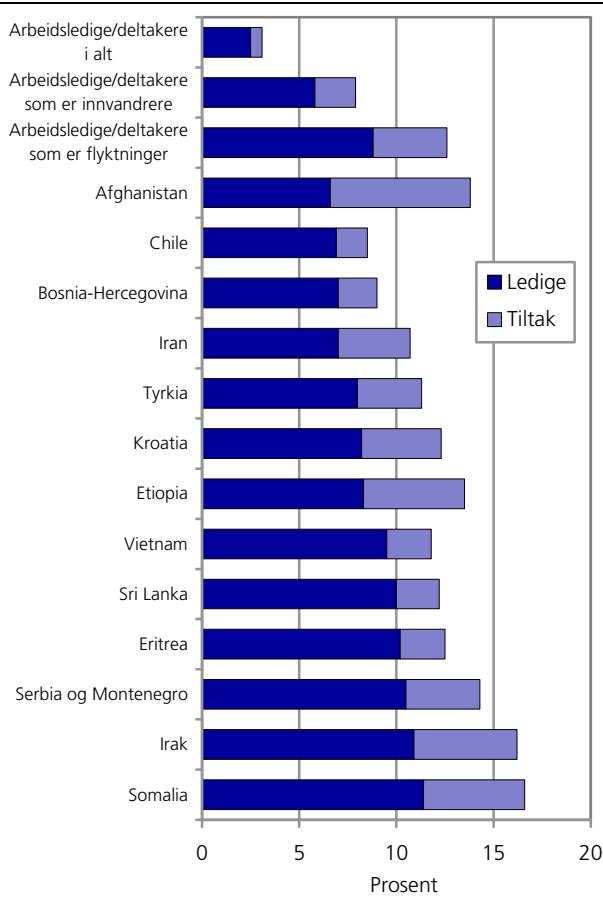
Blant sysselsatte kvinner var det de fra Vietnam som hadde den desidert høyeste andelen som jobbet 30 timer eller mer pr. uke med 60,4 prosent. Dernest kom kvinner fra Bosnia-Hercegovina med 54,7 prosent og de fra Chile med 52,4 prosent. Lavest andel hadde kvinner fra Afghanistan og Somalia med henholdsvis 24 og 35 prosent med arbeidsuke på 30 timer eller mer.

4.3. Helt ledige og på tiltak ("bruttoledighet")

I figur 4.1 er de registrert helt arbeidsledige og deltakerne på arbeidsmarkedstiltak slått sammen slik at den såkalte bruttoledigheten framkommer i de ulike gruppene. Som ventet, går det fram av figuren at flyktninger i alt hadde høyere bruttoledighet enn innvandrergruppen totalt i 4. kvartal 2004, nemlig 12,6 kontra 7,9 prosent. I hele befolkningen lå bruttoledigheten på 3,1 prosent. Det var flyktninger fra Somalia og Irak som hadde den desidert høyeste andelen bruttoledige med henholdsvis 16,6 og 16,2 prosent. Ellers finner vi også relativt høy bruttoledighet blant de fra Serbia og Montenegro og Afghanistan med henholdsvis 14,3 og 13,8 prosent. Den sistnevnte gruppen var for øvrig den eneste gruppen med høyere andel deltagere på tiltak enn registrerte ledige (6,6 kontra 7,2 prosent).

Lavest bruttoledighet finner vi blant de fra Chile og Bosnia-Hercegovina med respektive 8,5 og 9 prosent.

Figur 4.1. Registrert helt arbeidsledige og deltagere på tiltak som er flyktninger etter landbakgrunn samt arbeidsledige og deltagere i alt og de som er innvandrere. I prosent av personer i alt 16-74 år i hver gruppe. 4. kvartal 2004

Tidligere utgitt på emneområdet

Previously issued on the subject

Notater

1998/87: Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal
1997

1999/81: Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal
1998

2001/11: Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal
1999

2001/68: Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal
2000

2003/63: Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal
2001

Rapporter (RAPP)

2004/17: Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal
2002

2005/4: Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal
2003

